

Debrecen 1901

247

01

M. N. MŰZEM KÖNYVTÁRA
Hírlap-könyvtár
Növendéknapló

1902. év. 31. sz.

234. szám

Hétfő, 1901. december 2.

XXXIII. évfolyam.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	18 kor. — fill.
Egy évre . . .	50	Fél évre . . .	8
Fél évre . . .	25	Negyed évre . . .	4
Negyed évre . . .	12	Egy hónapra . . .	1
Egy hónapra . . .	6	Egyes szám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **H. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hatásbrosz petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szor 4 fillér.

Az eltítkolt miniszteri leirat.

(Debreczen város Csáky szalmás gazdálkodása.)

A városi zavaros kölcsön ügyletek és rendszertelen, a várost anyagi tönk szélére hajtó Csáky szalmás gazdálkodása fölött maga a belügyminiszter tört pácztát egy a Debreczen város közönségéhez még 1901. január havában intézett leiratában. Ezt a súlyos bírálatot és megrovást egész máig, a legutóbbi közgyűlésig nem közölték Debreczen város közönségével, hanem az asztaliókban rejtegették a főispán városházai vazallusai, mivel hogy szörnyén alájok öntötte a miniszter a forrot. És a miniszternek ezen lesújtó bizalmatlanságát és megrovó nyilatkozatát bizonyosan mostan is kulcs alatt hagyták volna a ludas urak, ha dr. Bakonyi Samu a közgyűlésen elő nem követeli tőlük. E miniszteri szigorú megrovás felolvasása és Bakonyi czáfolhatatlan igazságai után összedültek a városházai klikknek mindazon pénz-pocsékló kártyavarái, a melyeket a legujabban tervelt — de leszavazott — több milliós kölcsönből szándékoztak szét Csáky szalmázni. A milliónknak fucscs, hosszú orral és a bizalmatlan-

sággal fizették ki a főispánt és társait, mert hisz a főispán kezében az erősen nyugdijképes polgármester s tanács ugysis csak bábjátékok; ámde az eltítkolt, az asztaliókba felejtett, Debreczen város közönségéhez intézett és kellemetlenül kikapart miniszteri leirat botránya még inkább megérlette a polgármester erősen nyugdijképességét és hogy a tisztujtáskor egyébként is rostálni kell a városházi konkolyt. Mindazért szükségesnek látjuk a Debreczen közönségéhez intézett, de az érdemes előjáróság által majdnem egésze esztendeig az asztaliókban rejtegetett és titkolt miniszteri leiratot szöszterint közölni, amely így hangzik:

139071--1900 szám.
III. fő.

A szab. kir. város közönségének Debreczenben a város törvényhatósági bizottságának 1900 évi november hó 24-én 222-15113 sz. a. hozott határozatát, mely szerint, a város folyó kiadásának fedezése céljából folyó számla hitelre az ottani pénzügyintézetektől 360,000 korona ideiglenes kölcsön felvételre rendeltetett — az ezen határozat ellen Kocsár Gábor és társai részéről beadott fellebbezés elutasítása mellett tekintettel a **fenálló kényszerhelyzetre** a következő **feltételek** mellett jóváhagyom. A most engedélyezett ideiglenes kölcsön a város folyó **bevételeiből és cselekvő köve-**

teiből 1901 év végéig mulhatatlanul visszafizetendő, minek megtörténtéről annak idején jelentés teendő. — Miután a városi háztartásban előállott zavar egyik főoka abban rejlik, hogy a **városi költségvetések nem a tényleges viszonyok és adatok alapján állítottak össze és a költségvetésnek egyes tételei szorosan betartva nem lettek**, utasítom a város közönségét, hogy a **városi költség-előirányzatoknak jövőben teljesen realis alapon leendő összeállítására** iránt teendő intézkedéseket, jelesül pedig a legelőberek és az ezen czímen fennálló hátralékoknak biztos alapon leendő előirányzási módjait, tüzetes megfontolás tárgyává tegye és az annak **alaján hozandó közgyűlési határozatot jóváhagyás végett legkésőbb 1901 évi június hó 30-ig** hozzám felterjessze a végből, hogy az 1902. évi költségelőirányzat már a fentiek szerint megállapítandó módzatoknak megfelelően összeállítható legyen. A költségvetés egyes tételeinek betartása, valamint az elkerülhetetlen és tüzetesen igazolt tulkiadások engedélyezése és fedezése tekintetében szükséges intézkedések és ezzel kapcsolatban a városi számvitel és pénztár kezelésnél szükségesnek talált **reformok életheleptetése** iránt szintén intézkedések teendők. **melyről jelentést várok.** — E részben már ezuttal kijelentem, **hogy ezentul annak, hogy a költségvetésben előforduló folyó kiadások akár más alapokból veendő, akár pénzügyintézetektől felveendő kölcsönök utján fedeztessenek, helye nem lehet s a mennyiben a bevételek a kiadásokat nem fedeznék az 1886. XXII. t. cz. 128. §-ában szabályozott eljárással szorosan betartandó.** — Végül tekintettel arra, hogy a bemutatott iratokból kivehetőleg a **nagy**

Rajta kurucz, rajta!

Reng a bokor, reng a fűszál,
Mint a mikor zivatar száll.
Szél veri a sziklafalat . . .
Rajta kurucz, rajta!

Megmozdul a bokor, cserje,
Mintha jönne, közeledne
Az a végső, nagy ítélet . . .
Sok a labancz, sok a német,
Rajta kurucz, rajta!

Karvaly madár fönt kavarog,
Rebenti az ágyutorok.
Nehéz, szürke levegőn át
Sustorogva száll a gránát
Rajta kurucz, rajta!

Piros véres domboldalon
Ugy nő ki egy másik halom.
Vér az arczon, kard a kézben
Sikolt, zúg a csatatéren:
Rajta kurucz, rajta!

A szálló füst szalagjában,
Hej, abban is száz halál van,
A lehellet az is éget,
Sok a német . . . sok a német,
Rajta kurucz, rajta!

Selymes löding hull a porban . . .
Fogy a kurucz, Elhalón
Hullani csak, mikor kidől,
A haldokló hörgésiből:
Rajta kurucz, rajta!

Boresava völgyén reszket a fűszál,
Mint mikor ősz: nagy zivatar száll.
Virág a fejét búsan lehajtja,
Kuruczok, hősök, csak rajta, rajta . . .

Boresava völgye nagy temető lett.
Fekete selyemből szemfödelet
Terít fölé a hunyó alkonyat:
Csatamezőn kik halni tanultak

De fog még jönni, eljön az idő
Mikor föllebben ez a szemfedő
S bekiáltunk a csatazajba:
Kuruczok, hősök, csak rajta, rajta!

Kató József.

Egy fiatal költő versei.

(Ajánló sorok.)

Irta: ifjabb Móricz Pál.

A jó multkoriban egy rokonszenves
szőke fiatal ember keresett fel, sem hosszu

fürtök, sem rendetlen csokorra kötött nyakendő, semmi külső rendtelenség — például karbonári kalap —, nem árulta el megjelenésén, hogy ő költő Jó megjelenésű, kékszemű, fiatal ember volt, ki, pillanatig — csak akkor döbbsentett meg, midőn a felsőkabátja alól bekötött füzetet húzott elő . . . Ez a kopott kötésű füzet már félig tele volt írva a fiatal barátom verseivel. És annak daczára, hogy én ünnepélyesen kijelentettem, miszerint verselni nem szoktam és így a verseknek hivatott felülbírálója nem is lehetek, kért, lapozgassam át a füzetkét és mondjak őszinte véleményt a felől; mert szeretné a verseket nyomtatásban adni ki. Barátai biztatják és több verse is jelent meg már előkelőbb szépirodalmi lapokban.

Mivel a fiatal ember igen kedves, őszinte modoru fiatal magyar volt és mivel ez időben az ujság töltelék hiánya vagy túlbősége miatt nem szerkesztett még ez nap az én száz primadonnánál is szeszélyesebb lapfördelő barátom, a t. Molnár ur; szóval kedvemben voltam és a kékszemű fiatal embertől átvettem a füzetet. És el is olvastam a gondosan írott versgyűjteményt és nem is bántam meg ezt az elhatározásomat, ezt a cselekedetemet ma sem.

A mai nyavalygós avagy disznók dó budapesti förtelmekből, izetlenségekből, si-

kölcsönből alakított pénzalap már teljesen felemészte — noha ezen kölcsön pénzalap terhére létesítendő építkezések egyénilyike tényleg fogantatva nem lett; — felhívom a város közönséget, hogy ezen kölcsön pénzalapról tüzetesen részletezett és igazolási okmányokkal kellően felszerelt számadást szerkesztesse, melyből kitűnjék az is, hogy mely összegek vonattak el eredeti rendeltetésüktől, tüzetes felvilágosítást adván arra nézve is, vajon a kérdéses összegek közgyűlési határozatok és kormányhatósági jóváhagyás mellett használták-e fel — vagy a nélkül; továbbá kimutatván, hogy ezen kölcsön pénz alap terhére fogantatandó építkezések közül melyek maradtak el és mi oknál fogva? Ezen számadás közgyűlésileg tárgyalandó és egyúttal érdemleges intézkedés teendő a felvett nagy kölcsönből eredetileg fedezni rendelt munkálatok tényleg megvalósításának. — Miről a város közönséget 1900 évi Deczember hó 29-én 3253 hsz. sz. a. kelt polgármesteri jelentés kapcsán a csatlománynak visszatartása mellett további szabályszerű intézkedés végett értesitem. — Budapesten, 1901. évi Január hó 14-én A miniszter helyett Guilner mk. államtitkár.

Tisztújítás az ügyvédi kamarában.

(Viharos közgyűlés.)

Mára (t. i. vasárnapra) volt összehívva a debreczeni ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése, melynek egyetlen tárgya a tisztviselők és a választmány megválasztása volt. Az előbbi tisztikar mandátuma a törvény szabta három év leteltével deczember 31-én lejár.

A közgyűlést Márk Endre kamarai elnök nyitotta meg. Mielőtt a választás megkezdett volna, szót kért Takács Ferencz,

lányságokból, káprázatokból, a koradrett és mégis zöld boglyas óriáskodásokból, a nyelvben, gondolatokban, érzésekben egyiránt hamis és idegen „ájrópereskedések”ből nem találtam e szerény külsejű füzetkékben egy fikarczót sem. Mert leszámítva az általam is vöröslaplásosított köznapibb rigmusokat, a füzet tartalma valóban derék tiszta magyar és kedves költészet volt. Biztos kezű fiatal tehetség írogatta ezen verseket. Gyökeres magyar alföldi fiú, a ki nem könyvekből, nem szóbeszédék után ösmeri a mi szép földünket a mi szép nemzetünket, szokásainkat, szívbéli érzéseinket, vágyainkat, de mint e föld fia, a szántó-vető nemzet szülöttje. Még pedig igen halás, igen szerető, fogékony fia a kalászos mezőnek, a nyárfas domboldálnak, a viragos rétnek ez a derék fiú, a kinek, hogy a szerelmes leányzemekről is van dala: természetes. Az ő korában leginkább a rózsák tűnnek a szembe. A megénekelte illatos és harmatos rózsalevelek közül csak később bontakoznak elő a tuskék... Azok aztán hervadhatatlanok.

Szóval e szerény külsejű kéziratokból igazi zamatos magyar nyelvű, hazafias, romantlan kedélyű költői tehetséget ösmertem meg, a ki ezen fiatalkori művével is határozottan felhívja tehetsége iránt a szeretettel, az érdeklődést; mert nem mindennapi költő és mert magyar. És ha majd az évek, az élet iskolájában fejlődött a látköre, izmosodott a tehetsége és szegény nemzetünk

ki a debreczeni ügyvédi kamarának a kamara megalakulása, azaz 1874 óta tagja.

Az ügyrend 11 § a alapján kért szót. Előterjesztette, hogy e tisztújítás egyáltalán nincs előkészítve. Ezelőtt állandó szokás volt, hogy a tisztújító közgyűlés előtt a kamara elnöksége az ügyvédek értekezletre hívta meg oly célból, hogy azon az ügyvédek véleménye szabadon nyilvánulhasson. Alkalom adatott arra, hogy az ügyvédek a kamara tisztviselőivé azokat jelöljék, a kikben tényleg a tagok többségének bizalma öszpontosult. Most ez nem így történt. Még mielőtt a tisztújító közgyűlésre a meghívókat szétbocsátották, néhány emberből álló kis csoport megállapított egy lajstromot. Ezzel bejárták a kamarának nem Debreczenben lakó tagjait és azokat rábírták, hogy az illetőknek a lajstromnak megfelelő szavazólapokat adjanak át. A vidéki tagok legnagyobb része abban a hiszében, hogy e lajstrom a debreczeni ügyvédi kar akaratát fejezi ki, aláírta a tőlük kívánt szavazólapokat. Ezek alapján Takács Ferencz a maga és 20 társa által aláírt azt az indítványt terjesztette elő, hogy a kamara a tisztújító közgyűlést halasztza el, hogy az kellően és nyilvánosan előkészítve a tagok valódi akaratát juttassa kifejezésre, mert nem járja, hogy előbb a szavazatokat azok, kik a közgyűlés összehívásának idejéről tudomással bírtak, összeszedjék és a mikor ez megvan, akkor hívják össze a közgyűlést.

Dr. Kovács József a halasztási indítványt ellenzi és kéri a választás megejtését.

Dr. Bakonyi Samu felhívja a kamara figyelmét arra, hogy, kivéve a 3 év előtti választást, a tisztújítás ezelőtt mindig előkészített volt. Őt személyes indulat nem vezeti, hanem tisztán az ügyvédi állás önállóságának az igazságoak tekintete. Az ügyvédi kar törvényben biztosított autonómiájának, az ügyvédek egymás közötti békéjének az fellel meg, hogy minden ügyvéd véleményét szabadon nyilváníthassa. Ezt az ügyvédeknek, kik az anyagi igazság érvényesítésére

bánataiból is kiveszi érző le keszerinti osztályrészt, hiszem, hogy becsületes sikereket fog aratni ez a kékszemű fiú, névszerint Kató József, ki jelenleg a Csokonai hajlékában, az ősi debreczeni kollegiumban jogász.

Őt most sok szép reménység hevíti. Ezen általam dicsért és válogatott verseit nyomtatott kötetben is kiadja. Ajánlom. Megérdemli a pártfogást. Erre vonatkozó írása eképpen hangzik:

Felhívás.

Január első hetében verskötetet adok ki „Versek” czim alatt mintegy 6 ivnyi terjedelemben. — A kötet ára 2 korona. Az volna a szokás, hogy szóljak azokhoz, kik már olvasták a lapokban elszórtan megjelent verseimet és hogy szóljak azokhoz, a kik nem ismernek. Én nem szólhatok egyebet, minthogy az az előretörés, az az ábránd, vágy és álom van megírva benne a mit egy fiatal ember lelke érezhet és álmodhat. — Irtam, mert éreztem, a magam lelke csitogatására, hogy olvassák mások. Arra kérem ismerőseimet és barátaimat, hogy a gyűjtőveket legkésőbb karácsonyig hozzám (Debreczen, Mester utca 13. sz. a.) beküldeni sziveskedjenek, Megrendelés utánvét mellett, ismerőseim és barátaim szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel Kató József joghallgató.

vannak hivatva, különösen szem előtt kell tartaniok Nem szabad formába bujlatnunk az akaratot. Megengedi, hogy a közgyűlés összehívásánál a formák betartattak. Am a lényeg, az ügyvédi kar valódi akaratának kifejezése elhomályosított. A közgyűlési meghívóval egyidejűleg a debreczeni tagok közül sokan oly jelöltnevsort kaptak kézhez, a milyen a vidéki tagok között colportáltott. E lajstromnak tehát a közgyűlési meghívók szétküldése előtt kellett létrejönnie, még mielőtt a tagok a közgyűlés összehívásáról tudomással bírhattak volna, és így azok, kik a közgyűlés összehívásáról hivatalos állásuknál fogva tudomással bírtak, elzárták annak az útját, hogy a kamarai tagok a jelölés dolgában szabad megállapodásra juthassanak. Az ily eljárás lényegileg veszélyezteti az ügyvédek önkormányzatát, csatlakozik Takács Ferencz halasztási indítványához.

Dr. Megyery Pál ellenzi a halasztást, mivel a közgyűlés törvényesen lett összehívva. Kijelenti, hogy az ő tudomása szerint a választmánynak vagy tisztviselői karnak egyetlen egy tagja sem járt közbe a vidéki tagokkal, hogy ilyen, vagy amolyan érvekkel valamely lajstrom elfogadására képes taljanak.

Dr. Orbán József választmányi tag beösméri, hogy ő több vidéki ügyvédet ily célból felkeresett, neki jogában állott az ő nézete mellett érvelni. Ellenzi az elhalasztást Dr. Kőrösy Kálmán szintén ellenzi. Juhász Ignác erősen érvel az elnapolás mellett.

(A vihar.)

Dr. Ujlaki Hugó nem vonja kétségbe, hogy a közgyűlés összehívásánál a törvényes formák meg nem sértettek. Am az ügyvédi rendtartásnak van egy oly része is, mely minden ügyvédnek szigorú köteletségévé teszi az ügyvédi tekintély, az ügyvédi becsület épségben tartását. Az ügyvédi tekintély felett való örködésre első sorban az ügyvédi kamara tisztviselői kara és választmánya van hivatva, és ezen kötelességet csak úgy teljesítheti, ha maga is rendelkezik a kellő tekintéllyel, a szükséges erkölcsi erővel. Az ügyvédi kar tekintélyes része nem tartja a mai választást kellően előkészítettnek. A törvény csak a külső formákat adja meg, azt is nagyon hézagosan, — ezt betölteni az életerős ügyvédi kar hivatott.

Honnan vegye az ehhez szükséges erkölcsi erőt a tisztviselői kar, ha már létrejövételének módja nem felel meg az ügyvédi tekintély követelményeinek, az ügyvédi kar szabad akarat-elhatározási jogának. — Kéri a közgyűlést, hogy járuljon hozzá a választás elhalasztásához.

Dr. Nagy Lajos, dr. Kardos és dr. Varga Lajos és Des Combes felszólalásai után Márk Endre elnök kijelentette, hogy ő nem engedi az indítványt szavazás alá bocsátni, mert szerinte ha a közgyűlés elhalasztatnék, ezáltal azok a vidéki tagok, kik szavazójegyeiket beküldték, sérelmet szenvednének. Erre óriási felháborodás tört ki. Az elhalasztást kívánók a törvényre és az ügyrendre hivatkoztak, a mely nem tiltja meg, hogy a tisztújító közgyűlés éppen úgy, mint más közgyűlés elhalasztassék. Az izgatottság tetőpontra hágott, midőn az elnök az ülést felfüggesztette.

A zaj lecsillapodtával újra megnyitotta a gyűlést és miután a jelenlévők egyhangúlag annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy a közgyűlésnek joga van a felett határozni, most tartassék e meg a választás, vagy máskor, — a halasztási indítványt szavazás alá bocsátotta. A szavazás 6 tag indítványára névszerint történt.

Összesen 52 szavazat adatott be, ebből huszonhárman a tisztújítás elnapolása mellett voltak, huszonkilenczen ellenben a választásnak azonnal való megejtését kívánták.

Ekként a választás azonnal megkezdett. — Azok, a kik a választás elnapolását követelték, szavazataikat nem adták be, hanem egytől-egyig eltávoztak a közgyűlésről és így azok maradtak ott csak, a kik ez eljárást az ügyvédi kar önállóságával s az ügyvédi állás tekintélyével összegyeztethetőnek tartották.

A választás eredményét délután 4 órakor hirdette ki az elnök.

Beadott összesen 142 szavazat, melyek közül 2 alaki hiba miatt nem fogadtatott el. A beadott szavazatoknak csaknem mindegyike a következő urakra esett: elnök lett Márk Endre, helyettes elnök Szilágyi Imre, titkár dr. Megyery Pál, ügyész Des Combes Henrik, pénztárnok Kálmánchey Mór, választmányi tagok: dr. Tüdös János, Fejér Imre, dr. Magoss György, Nagy Sándor, Pólya Béla, dr. Kemény Mór, Kerekes Géza, dr. Nagy Lajos; választmányi pótagok lettek: Dr. Mariska György, dr. Kőrössy Kálmán, dr. Holländer Dezső, dr. Szücs Géza.

A beadott 144 szavazatból csupán 31, a debreczeni ügyvédek szavazata, s ha tekintetbe vesszük, hogy a megválasztott tisztviselők és választmányi tagok közt 14 debreczeni ügyvéd van, azt a szomorú tényt kell megállapítanunk, hogy a debreczeni ügyvédi kamara ügyeit 3 évig oly tisztviselői kar fogja vezetni, melynek tisztsége a vidéki ügyvédek egy részén kívül csupán 17 mondhat tizenhét debreczeni ügyvédnek a választáskor kifejezett bizalmán alapul.

Van pedig a debreczeni ügyvédi kar körülbelül 75 tagja és így a debreczeni ügyvédi kar nagyobb felének akarat elhatározása a választás alkalmával kifejezésre nem jutott.

Magyar Iparpártoló Szövetség.

Vörös László ny. államtitkártól, országgyűlési képviselőtől, az alakulófelben levő „Magyar Iparpártoló Szövetség“ elnökétől az alábbi szövetségi programot vettük, szeretettel ajánljuk a nemzeti törekvések minden igaz barátjának a szíves figyelmébe.

Ilyen czim alatt a fővárosban és innen kiindulva az egész országban szervezetet alakítunk, melynek céljai a következők:

A magyar közönséggel a magyar ipart megakarja ismertetni. E végből felakarja a fogyasztó közönséget világosítani a magyar ipar fejlődéséről. Tudtára fogja adni a közönségnek, ki milyen iparcikkeket gyárt és

hol szerezhetők be az egyes iparcikkek. — Ha egy új iparágat honosítanak meg hazánkban, illő formákban fogja a szövetség ezt köztudomásra hozni. A szövetség tudakozó irodát nyit, mely a kérdezősködőknek szívesen és ingyenesen fogja megmagyarázni az egyes iparcikkek jellemző vonásait, tudtára fogja adni a termelő és beszerzési forrásokat.

A magyar közönséggel a magyar ipart meg akarja szeretetelni. E végből a szövetség állandóan buzdítani fog magyar iparcikk vételére.

A szövetség vidéki fiókok alapításával kapcsolatban a vidéken buzdító felolvasásokat rendez.

A magyar kereskedelmet hathatósabban akarja bevonni az iparpártoló mozgalomba. E kérdés megoldásánál a szövetség a legnagyobb tapintattal akar eljárni. Kiindulási pontja az ebbeli akciónak az lesz, hogy a kereskedő csak lassan térhet át a magyar iparcikkek kizárólagos vagy túlnyomó elárúsítására. De oda igenis törekedni fog a szövetség, hogy a magyar kereskedő a lehetőség szerint nagy kvótát juttasson a magyar iparnak és hogy a hol csak teheti, magyar iparcikkeket kínáljon. Ha a kereskedőknek, mint a közönség izlése tolmácsolóinak, egy magyar gyártmány ellen panaszuk van, a szövetség igyekezni fog, hogy a kereskedelmi szempontoknak lehető nyomatékkel érvényt szerezzen. A magyar árunak hazánkban minél nagyobb piacot akar teremteni. Ezen cél érdekében a szövetség minden tőle telhető módon oda fog törekedni, hogy a külföldi iparcikkeket hazánkban lassanként magyar iparcikkakkal helyettesítse. Össze akarja gyűjteni azon társadalmi törekvéseket, melyek szerte az országban a magyar ipar érdekében buzgólnak. E végből a szövetség oda fog hatni, hogy lehetőleg sok helyen fiókszövetségeket alkosson, melyek belső önállósággal és a helyi viszonyok figyelembe vételével, de a fővárosi központi szerv által szellemi tápot nyerve, egységes terv szerint fognak eljárni a magyar ipar érdekében. Első sorban hozzá akar járulni a már hosszabb idő óta fennálló és itt polgárjogot nyert iparvállalatok megerősítéséhez. Elő akarja segíteni azon ipari vállalatok létesítését, melyek hazánk mezőgazdasági jellegéből merítenek tápot. Hozzá akar járulni egy egészséges és szakképzett magyar munkástörzs kiképzéséhez a kisipar felkarolásával egyetemben.

Hozzá akar járulni azon ellentétek eloszlásához, melyek a főváros és a vidék kereskedelme és ipara között fennállnak. E célból a felmerülő szükséghez képest időnként országos kongresszusra gyűjti össze a szövetség az iparosokat és kereskedőket. Minden tőle tehető el akar követni annak előmozdítására, hogy a magyar belforgalom a magyar kereskedelem kezei közé kerüljön.

A szövetség tagjai: alapító pártoló tagok és rendes tagok.

Alapító rendes tagok azon gyárosok,

nagyiparosok, ipari és egyéb vállalatok, kereskedelmi cégek és magánosok, kik a szövetség céljaihoz legalább 200 koronával hozzájárulnak és az évi tagsági díjat befizetik, mely ez esetben 40 koronát tesz ki. Rendes tagok: 1. azon gyárosok, nagyiparosok, gyári, ipari és egyéb vállalatok és ezek vezetői, kik évi 50 korona tagsági díjat fizetnek; 2. azon iparosok, kereskedők és magánzók, kik évi 20 korona tagsági díjat fizetnek. Az alapító rendes tagok és a rendes tagok aktív közreműködést fejthetnek ki a szövetség ügyeiben, aktív és passív választási joggal bírnak, ingyenesen kapják a szövetség hivatalos lapját, mely őket az iparfejlődési ügyekről tájékoztatja. Megkapják a szövetség felvilágosító körözüvényeit és igénybe vehetik a szövetséget minden jogos, az iparpártolással vagy iparfejlesztéssel összefüggő ügyben. A szövetség alapítványosai azon cégek vagy magánosok, kik a szövetség javára legalább 1000 koronás alapítványt tesznek, mely alapítványoknak csak kamatai használhatók fel a szövetség céljaira, mivel az alapítványok magok a szövetség vagyosait képezik.

A szövetség pártoló tagjai azon magánosok, kik évi 4 koronával támogatják a szövetséget (alapszabálytervezet 3 § a). A rendes és pártoló tagok 3 évi kötelezettséget vállalnak, melyen belül önként ki nem léphetnek, szabadságukban áll azonban kilépesi szándékukat az utolsó tagsági év letelte előtt 6 hónappal a titkári hivatalnál írásban bejelenteni, a mely esetben tagságuk az év végével megszűnik. Az ilyképen fel nem mondott tagság további 3 évre kötelezi a tagot.

A szövetségbe való belépés a csatolt belépési nyilatkozatok aláírásával történik. Az aláírt belépési nyilatkozatok legkésőbb f. é. december hó 10-éig az előkészítő biz. elnökéhez Vörös László ny. államtitkár orsz. képviselő czimére (Budapest Báthory-utca 4.) küldendők.

Bizalmatlanság egy városi tanácsnak.

A „Hazánk“-nak debreczeni levelezője ilyen jellemző sorokat irt az utóbbi közgyűlés eseményeinek kapcsán.

A „jog, törvény és igazság“ hármasszója mégis csak üde szellőként kezdi már belengeni a periferiákat, aminek biztos tanujele Debreczen városának utolsó közgyűlése, amelynek meg voltak a maga országos tanulságai is.

Az történt, hogy Debreczen város régebben kilencz milliós kölesönt vett fel, de arról máig sem számolt el a maga módja és rendje szerint. Most újabb nyolcz milliós kölesön (esetleg még több, Szerk.) felvételét proponálta a tanács, indítványát azonban a közgyűlés viharos vita után, 70 szóval 66 ellenében elvetette; a 66 szavazat között volt a 28 városi tisztviselő szavazata, továbbá a várossal összeköttetésben álló iparosok, bérlők, vállalkozók stb. szavazatai.

Igy tehát megeshetett volna, hogy — ha még 4—5 hivatalnok részesül a szava-

zat jogában — a város független polgárságának akaratát határozta el. Szentácziót keltő mozzanata volt a közgyűlésnek, amidőn dr. Bakonyi Samu, Debreczen második kerületének országgyűlési képviselője követelte a miniszter, még a régebbi kölesönre vonatkozó leiratának felolvasását s akkor kitűnt, hogy a miniszter igen alapos leczkét adott a tanácsnak, meghagyván, hogyan gazdálkodjék jövőben s hogy realisabb költségvetést készítsen. A kissé kellemetlen leirat „Debreczen városa közönségének van ezímezve, de a tanács csak a Bakonyi felszólalása után tette ismertté.

Természetes tehát, hogy a tanács megkapta a bizalmatlansági szavazatot, melynek következtében a város polgármestere beadja a nyugdíja iránti kérvényét, a főispán pedig — a mint a „Debreczen“ már jelenti is — elküldötte lemondó levelét a miniszterhez. (A főispán levele már korábban elküldött. Szerk.) Tagadhatatlan, hogy ő is hanyagul teljesítette az ellenőrzés kötelességét, masrészt azonban úgy vált lehetőséggé a régi bűnök napvilágra hozatala, hogy a képviselőválasztások idején, éppen az ő erőszakosságának a reakciójaképpen következett be Debreczen híres régi gárdájának, a régi rendszer oszlopainak bukása. Ezen a részen tódult be a debreczeni periferiába is az éltető friss levegő.

NAPI HIREK.

A vadasdi székelyek temploma.

A két székely presbiter, Máthé András és Kádár József a mai napon vissza fordultak Bősörményből és Nánásról, délután Szoboszlóra veszik az útjokat, hiszik, hogy a szoboszlói derék hajduk nem lesznek fukarok, mikor a székelytestvérek és a vadasdi székely református templom építése és gyámolítása ügyében fordulnak hozzájuk kérés szóval. A szerkesztőségünkbe legutóbb beérkezett 8 korona adományt a mai napon a két székelynek kézhez adtuk, könyvükbe írtuk, azt. Magyar testvérek fogadjátok őket — bármerre fordulnak — testvérileg és kitől mennyi telik: adakozzék a vadasdi székelyek templomára. Szégyelheti magát az a magyar ember, a ki üres kézzel bocsátja el a székely vándorokat.

Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése.

Viharosan zajlott le a debreczeni ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése, a melyet ugy látszik, nyilvánosság kizárásával akartak megtartani. Vajon kinek az érdeke kívánta ezt így, hogy sem a szerkesztőség, sőt még érdekelt helybeli ügyvédek sem kaptak a közgyűlés megtartásáról értesítést. — Mi mindennek dacára mai lapunkban részletes tudósítást hozunk az ülés lefolyásáról, lapunk honlapjában pedig közreadjuk az ügyvédi kar két kiváló tagjának, dr. Takács Ferencz ügyvédnek és dr. Bakonyi Samu ügyvéd, országos képviselőnek az ügyvédi kamarában mondott beszédét, melyben az elmérgesedett régi rendszert érdemszerint ítélték meg és

ostorozták meg; tehát közérdekű és tanulságos a két beszéd, mert bizonyosság a mellett, hogy az országos emberek és rendszerei mindenhol lefelé haladnak a lejtőn. De egyéb cikkben is visszatérünk még az ügyvédkamara tisztújító ülésére, melyen szintén keresztülesapott a tisztulás szele.

Bakonyi Samu határozati javaslata.

Minden megjegyzés nélkül adjuk Dr. Bakonyi Samunak azon határozati javaslatát melyet a városi közgyűlés elfogadott és így a városi tanács a milliók helyett leintésben, a legnagyobb fokú bizalmatlanságban részesült. Vajon az erősen nyugdíjkepes polgármester levonja e belőle a következtetést? Így hangzik:

Tekintettel arra, hogy a város tényleges vagyoni helyzete pontosan csak az általános vagyon leltárból állapítható meg, ez pedig a közgyűlés határozata ellenére mindaddig be nem terjesztett s így a teherviselés alapját képező vagyoni állapot teljes ismerete nélkül újabb nagyobb terhek elvállalása megengedhetetlen;

tekintettel arra, hogy a 139071—1900 sz. belügyminiszteri rendeletben foglalt világos meghagyás ellenére sem a költéselőirányzatnak az ezen rendeletben megállapított elvek alapján való új összeállítási módzatára vonatkozó jelentés a megszabott záros határidőig elő nem terjesztett, sem pedig az ugyanezen rendeletben érintett függő kölesön visszafizetésére semminémű intézkedés nem történt s a mi legsérlemesebb a regibb 9 millió koronás kölesönre vonatkozó elszámolás tárgyalás vegett a közgyűlés elé nem terjesztett;

tekintettel arra, hogy a közgyűlés által még nem is tárgyalt czélok érdekében javasolt kölesön megszavazása a közgyűlés intézkedési és ellenőrzési jogával és kötelességével össze nem egyeztethető;

tekintettel arra is, hogy a közgyűlés kölesön szerzése iránti lépések megítélésére senkit fel nem hatalmazott;

tekintettel végül arra, hogy az összes szükségletek közgyűlési megállapítása, azok fedezési módjának előzetes és alapos megvitatása, a megoldás szakszerű és fokozatos előkészítése, valamint a törv. hatósági bizottsági tagok kellő tájékoztatása nélkül egy újabb milliókra menő, a város összes javainak leköltésével járó s a polgárság késő nemzedékeire is nagy terheket hárító kölesön kérdésének megnyugtató eldöntése nem várható;

mondja ki a közgyűlés, hogy a tárgyszorozat 25-ik pontja alatt jelzett tanácsi jelentés tárgyalásába nem bocsátkozik, Debreczen 1901. nov. 28.

dr. Bakonyi Samu.

Ezen határozati javaslatot fogadta el a közgyűlés többsége, a melynek alapján a 8 millió kölesön javaslatával elutasították. Csodáljuk, hogy a hatóság mégis azt merészeli híresztelni, hogy ez nem bizalmatlansági nyilatkozat; már pedig az ez és pedig a legerősebb fajtából való; mert a város csakyszalmas gazdálkodási rendszerétől vonatott meg a bizalom. Már súlyosabb ítéletet alig is lehetett volna mondani a városházi rendszer felett; ennek az élet legfeljebb csak az nem örzi, a ki lövkaróval szokott fészkelődni.

A nyiregyháziak ünnepe.

Nagy napjok lesz f. hó 7-én a nyiregyháziaknak. Az ott működő, tu-

domásunk szerint nem régen újra szervezett „Bessenyei Kör“ ugyanis e napon kezdi meg ez évi működését egy nagy szabású ünneppel, mely egészen Bessenyeinek, Szabolcs és a magyar nemzeti irodalom nagy, alakjának lesz szentelve. A kör új főtitkára, az ékesszavu nyiregyházi pap, Gedully Henrik nyitja meg az ünnepélyt szabad előadással Bessenyeiről és koráról. Az ünnepélyen két számmal is szerepelni fog a mi aranyos primadonnánk, Komlóssi Emma is, a ki Bessenyei korabeli magyar klaszszikus dalokat fog énekelni. D. Vietórisz József Nyiregyháznak akadémikus költője, saját szerzésű Bessenyei-ódat fog szavalni. Nyiregyházi urak és hölgyek pedig be fogják mutatni fényesen kiállított korhű jelmezekben az azon korbeli divatos tánczokat, melyeket Alföldy Károly tánczmester az ügy iránt való nemes lelkesedéssel és kiváló szakértelemmel tanított be a szereplőknek. — Ugyancsak e korbeli szokásuknak illusztrálására fog szolgálni Alföldy Károly fiának magyar szülő-táncza. Épen ezek a korfesző tánczok, no meg a nyiregyháziaktól is annyira szeretett énekszámok teszik a minden tekintetben sikeresnek ígérkező művészi est fénypontját. Megemlítjük még Alföldieknek azon derék eljárását, hogy a nemes czélra való tekintetből teljesen ingyen tanították be a régi magyar tánczokat. Irigységgel vegyül önkénytelenül is örömlünk ennek a leírásakor, mert hogy minálunk Debreczenben nem igen van részünk ilyenekben, pedig talán mi még könnyebben megtehetnők, mint a „ő nyiregyháziak. No de az ünnepélyben lesz Debreczennek is némi része; először azért, mert ott lesz a mi kedves Komlósink is a szereplők közt; de meg azért is, mert, a mint értesültünk, Debreczenből is többen rándulnak át a testvér város házi ünnepére. Az ünnepélyről különben, mely a színházban fog lefolyni a Bessenyei-Kör a következő tartalmu, díszesen kiállított műsört bocsátotta ki s küldte szét s így hangzik:

1. Bessenyei György és kora. Irta és előadja Geduly Henrik. 2. a) Cserebogár, sárga cserebogár Szerzette: Lavota Janos. b) Patyolat a kurucz. Szerzette Bokor József. Éneklő Komlóssi Emma urhölgy, a debreczeni színház művésznője. 3. Menuet és gavotte. Rokokó jelmezben lejtik: Czukor Fanni, Csapka Kata, Kertész Bella, Nebenmayer Irén, Orbán Margit, Schön Irma, Vidovich Gizella és Vidovich Mariska urleányok; továbbá Csázik József, Haas Sándor, Kláray Iván, Kállay Rudolf, Lefler Béla, Szabó József, Ujhelyi Zoltán és Zoltán Bertalan gymn. tanítók. 4. A bihari remete. Irta és előadja: Vietórisz József dr. 5. a) Volt nekem egy szép szeretőm. Szerzette B. Bánffy György. b) Ne kérdezd, hogy mi voltam én. Szerzette: B. Bánffy György. Éneklő Komlóssi Emma urhölgy, a debreczeni szin-

Debrece 1901
247 01

ház művésznője. 6. Palotás. Diszmagyarban járják Ballay Gizella, Bodó Márta, Fráter Kata, Horváth Janka, Kertész Janka és Török Anna urhölgyek; továbbá Gara Miklós, Kéler Gyula, Kovács Tibor, Nagy Gyula, Szabó Lajos, Tulás László. b) A lassu és sabes közt szót jár Alföldy László táncmester. A tánczokat Alföldi Károly debreczeni táncmester tanította be. Az ünnep után a közreműködők tiszteletére a Korona dísztermében táncmulatság személyenként 1 korona belépő díj mellett.

Iskola megnyitás.

Kiss Albert lelkésztől a debreczeni ev. ref. iskolaszék elnökétől vettük ezen közérdekű értesítést: A Teleki és Vigkedvű Mihály utcai ev. ref. iskolákban a tanítás megkezdése engedélyeztetvén felhivatnak az illető szülők, hogy gyermekeiket a nevezett iskolákba haladók nélkül felküldeni el ne mulasztják. Debreczen, 1901. Decz 2 án Kiss Albert iskolaszéki elnök.

Lapunk barátai.

A szegedi Közvéleményből vettük át ezen néhány kedves sort, mely „lapunk barátjairól” emlékezik.

Minden ujságnak vannak barátai. Mi sem nélkülözzük őket. Vannak azonban rendes és rendetlen barátaink, akik eljárnak hozzánk alkalmankodni.

Móricz Pali idejében a szerkesztőségnek állandó barátai voltak Hegedűs Pali (író és főreáliskolai tanár) és Sommer Bandi (hegedűművész és városi zenetanár), akik kis kaszinóvá alakították át a szerkesztőséget.

Mióta azonban Pali barátunk Szókimondó nagy fájdalomra visszavonult a magánéletbe, illetve a felsővárosi kaszinóba, Bandi pedig egészen a városi választásra adta a fejét és mindenáron le akarja pipálni Wagner Nándit, azóta lapunk állandó barátairól nem beszélhetünk.

Újabb adományok a vadasdi székelyek templomára.

Gál Zoltán jogász újabban 5 az az öt korona gyűjtést hozott be szerkesztőségünkbe a vadasdi székelyek templomára. Ezen gyűjtést is kézbesítettük és a gyűjtőkönyvükbe beirtuk Mathé András és Kádár József vadasdi presbitereknek. Mint örvendetes körülményt jegyezzük meg, hogy a kollégiumi ifjuság körében tovább is follik a gyűjtés a vadasdi székelyek templomára és az „E. K. E.”-be pedig, mintegy 30 felül léptek be jogászok, részint rendes, részint pártoló tagokként. Isten áldja! Isten segítse a székely testvéreket és azok pártolóit. Gál Zoltánál a következők adakoztak: Nagy Mihály 20 fil., Jég Károly 20 fil., Erdey Ferencz 30 fil., S. Matkó Sándor (pedellus) 40 fil., S. I. 50 fil., U. A. 50 fil., Sz. Z. 30 fil., Oláh Miklós 1 k., Forberger Béla 40 fil., Szathmáry Zoltán 1 kor., Alföldi László 20 fil., az az összesen öt korona gyűjtés.

A hajdubadházi polgári dalegylet

a f. 1901. évi deczember hó 7 én a vendéglő nagytermében saját pénztára javára hangversennyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként I. hely 1 korona 40 fillér, II. hely 1 korona. Az érdekes és élvezetes műsor a következő: 1. Kossuth induló Szentírmattól. Éneklő dalegylet. 2. Komoly szavalat. Tartja H. Fekete Péter ur. 3. Népdalegylet. Hoppe

Rezsőtől. Éneklő dalegylet. 4. Humoros felolvasás. Tartja Simon Károly ur. 5. Népdalegylet. 6. Vig monológ. Előadja Simoe Pál ur. 7. Bortal Verdi „Ernani” cz. operájából. Éneklő dalegylet.

Az Alföldyék vizsgája.

Nem is próbabál volt az a szombat esti táncmulatság, hanem vizsga, még pedig szépen sikerült vizsga. Épen ezért nem is foglalkozunk mi a Bika dísztermének ragyogásával, sem a jelen voltak káprázatos megjelenésével, hanem Alföldyék igazi művészetével. Mert az a művészi érzék igazi, finom szakertelem látszott meg minden tánczon, melyet apró labacsok lejtettek. Különösen mély tanulmányra vallott a menüett és a gavott betanítása. De legkellemesebben lepett meg minket az Alföldy bátyánk magyaros, hazafias érzése. Örült a lelkünk is, amikor lassu méltóságosan kezdtek lejteni a régi idők legbájosabb tánczát, a palotást. Mintha valamelyik megyegyűlést vagy statutiót követő bálnak villant vón fel az emléke. Aztán jött a magyar szóló és a tánczok szebbnél-szebb sorozata. Az apróságok mellett voltak ott deli szüzek, tűzes legények is és tíz óra után megkezdődött a nagy mulatság, melynek reggeltájt szakadt vége.

Új tb. rendőrfogalmazó

Dégenfeld József gróf főispán K i s s Sándor katonaugyosztályi tisztviselő tiszteltbeli rendőrfogalmazónak kinevezte. Mellékesen azt is megjegyezzük, hogy ez a kinevezés legnagyobb részét azoknak a kortes szolgálatoknak a jutalmazása melyeket a kinevezett Kiss Sándor a legutóbbi képviselő választás alkalmával a II. ker. bukott jelöltje érdekében kifejtett.

Az öreg idealista.

A Rostkovitz Arthur t. barátunk és írotársunk által szerkesztett szegedi Közvéleményben olvassuk Debreczenből elszármazott kedves ösmerősről, Szücs Mihály nyugalmazott gazdasági tanintézeti igazgatóról írott alábbi kedves sorokat:

Azon ritka emberek közül való öreg Szücs Mihály is, akik még deres fejjel is ragaszkodnak azon eszményekhez, amelyekért husz esztendőskorukban is rajongtak. Szücs Mihály évtizedek előtt került el Szegedről, mint fiatal ember és mintegy két év előtt következett vissza a Tisza mellé Debreczenből, mint az ottani gazdasági tanintézet nyugalmazott igazgatója. De nem azért jött vissza Szegedre, hogy a jól megérdemelt nyugalmat élvezze évtizedekig tartó munkássága után, hanem hogy tovább folytassa rajongásig szeretett városa érdekében a munkásságát és tudását a közügy javára érvényesítse. Szegény öreg Szücs Mihály! Hogy fog majd csaiódni. — Nem veszik ám itt észre az önzetlen törekvést. Nem is becsülik. Undorító. aljas önérdék vezetői itt az embereket, még azokat is, akik látszólag az ő szekerét tolják. Ezek az ő nevével és idealismusával akarnak érvényesülni. Romlott világ ez itt kedves, öreg bátyám uram. Nem értik meg itt az eszményi törekvést, de nem is méltányolják. Tapasztalni fogja ezt a városi választásokon. Száznál többen voltak jelen a jelölésen, de lévén titkos szavazás, még azok sem fognak rá szavazni akik az ő érdemeire való hivatkozással jutottak rá a hevenyében összetákoltt szavazólapra. Szomorú dolog ám ez nagyon. E sorok írója ösmeri jól az embereket és törekvéseiket is. Tapasztalta már a halátlanságot

is — és épen azok részéről, akik a legjobb barátai voltak — amíg a barátságos támogatására szükség volt. Mint a kifacsart citromot, úgy dobták el azután. Hej! jó idealista barátom, fura világ ez a mai. Kettenk közül az egyik aligha érti. Jobb ilyenkor visszavonulni és nem keveredni a korpa közé . . .

Elmaradt hangverseny.

Nem válik épen dicséretére Debreczen városának, hogy a tegnapi tervezett Mütermüller pár hangversenye elmaradt. Ezt a jeles magyar művészt, ki külföldön a magyar névnek dicsőséget szerzett, Debreczenben, az ország legmagyarabb városában érte az a kudarc, hogy hangversenyét részvéttenség miatt el kellett halasztania. Sajnos — úgy látszik — olyformán gondolkoznak Debreczenben inkább pártolják a németet, a külföldit a művészet terén is, mint a magyart.

Hajdumegye és Debreczen küldöttsége a miniszternél.

A Debreczen—Tokaji, a Debreczen—m.-szigeti transversális ut kiépítése ügyében holnap Hajdumegye és Debreczen város küldöttsége felkeresi a ker. minisztert. A küldöttséget Rásó Gyula kir. tan. alispán vezeti és a hajdumegyei tagokon kívül Debreczen képviselőiben Komlóssy Arthur főjegyző és Aczél Géza főmérnök vesz részt küldöttségben.

Bezárt óvoda.

A polgármester — Sárváry Gyula dr. tiszti főorvos előterjesztésére a homokkerti óvodát a gyermekek között fellépett kanyaró járvány miatt, bizonytalan időre, a járvány megszűntéig bezárta.

Táviratok.

Az első megsemmisített mandátum.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
Budapest, deczember. 2.

A kir. kuria ma délelőtt hirdette ki ítéletét báró Gagern néppárti képviselő meglámadott mandátuma ügyében. A kuria báró Gagern képviselő mandátumát megsemmisítette, azon indoknál fogva, mert valaki csak honossága után 10 év múlva választható, báró Gagern honosságát nem találja bebizonyítottának.

Lázongás Derecskén.

A „Debreczen” eredeti távirata.
Derecske, decz. 2.

Derecskén most megy végbe a tagosítás s emiatt a község lázongásban van. Minden nadrágos embert megölés-sel fenyegetnek. Tegnapelőtt ösmeretlen tettesek már gyilkossági kísérletet is követtek el. Este belöttek a tanító ablakán s a golyó a tanító lábába furdott. Jelenleg 14 csendőr időzik Derecskén, a hova tegnap érkezett Kuinits csendőrhadnagy, hogy a rendet fenntartsa s a gyilkossági kísérlet ügyében a vizsgálatot az ott időző Fráter főszolgabíróval együtt megejtse.

A legjobb karácsonyi ajándék gyermekek számára.

Majdnem óriási sikert ért el az utolsó évtizedben egy játék- és foglalkoztatószer gyermekek számára, mely külső alakjával keveset mutat, melyben azonban minden más játékszerrel oly sok előny foglaltatik, szemben hogy neki tényleg egy magas, maradandó érték tulajdonítható. Mi a Richter F. Ad. és társa bécsi cégnek Horgoy Köépitőszekrényeit értjük. A technika minden ágazatában való haladás korszakában igazán értékkel bír, ha már a gyermekben a forma és alaki szépség iránti érzék élesztetik és hogy ez más foglalkoztatószer által hasonló tökéletes módon el nem érhető, azt bizonyítja egy tekintet az alaktelt mintalapotokra, a melyek könnyű mintával kedve, lassanként nehezebb mintárré térnek át.

Maguk a kövek igen tisztán vannak kidolgozva és lehetővé teszik a gyermekeknek a könnyű és biztos felállítást. Egy nem megvetendő előnye továbbá a szekrényeknek azok nagy tartóssága, mert esetleg elveszett kövek mindenkor pótolhatók és maguk a szekrények is. Kiegészítőszekrények és Hídépítőszekrények hozzávásárlása által természetleg nagyobbíthatók.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Szerdán. december hó 4 én : II. Rákóczy Ferencz fogsága. Történelmi színmű 4 felvonásban.

Csütörtökön. december hó 5 én : A bor. Falusi történet 3 felvonásban.

Pénteken, december hó 6 án : először A vörös talár.

Szombaton, december hó 6 án : másodszor A vörös talár. Dráma 4 felvonásban.

Szoyer Ilonka újabb fellépte.

Az a lazac érdeklődés, mely Szoyer itteni szereplését eddig is kísérte teljesen indokolttá teszi a művésznek ama elhatározását, hogy még egy este fellép. A közönség óhaja volt ez, hogy még egyszer láthassa Szoyer Ilonkát egyik legjelesebb szerepben Angotban. Szoyer későbbre elhalasztva pécsi vendégszereplését, elhatározta, hogy még egyszer fellép. Holnap, kedden játszik utoljára. Ez alkalommal Angot, a kofák leánya cz. darabban lép fel ismét, mely operettnek czimszerepét olyan óriási nagy hatással játszotta.

Szoyer Ilonka második fellépte.

(A Gésák.)

Szombat este hasonló érdeklődés mellett, mint előző nap másodszor lépett fel Szoyer Ilonka. Ezúttal a Gésák Mimoszját játszotta. Felesleges mondanunk, hogy olyan sikere volt Mimoszjában, mely büszkeséggel föltheti el. Hallotta az ötüneményes, tiszta, ezüstesen-gésű hangját, ragyogtatta kiváló, ritka ének-művészetét. Az ő varázsa, a gyönyörű hang, a kedves, üde játék, ezzel nyeri meg a nem éppen nagyon könnyen felmele-edő s kissé kényes izlésű debreczeni közönséget is. Mert megnyerte, a maga részére meghódította teljes mértékben, bizonyította ezt a közönség ez este is, mikor valóságos diadalban részesítette az a kedves művésznőt. De ezen csodálkozni sem lehet, mert aki az ő gyönyörű hangját hallja

aranyos kedélyét látja, rabjává szegődik nem tud szabadulni művészetének varázsa alól. Különösen a II. felvonásban ért el, olyan nagy hatást egyik dalával, hogy a színház falai között rég nem hallatszott olyan tapsvihar, amilyennel a nyujtott ritka évezetet jutalmazta a zsufolt ház közönsége.

Szoyer ugyan kissé kedvetlenül játszott, de ezen nem csodálkozhatunk, látva, tapasztalva maga körül azt a valóban számalomra méltó keretet, melyet a többi szereplők a közönség bosszúságára és derűltégére nyujtottak.

A közönség most már meggyőződhetett arról, hogy igazságos volt a multban hangoztatott ama gyakori felszólalásunk, hogy ha vendégszereplő lép fel színpadunkon, ajnosan tapasztaljuk, hogy készületlen, helyesebben kifejezve rossz előadást lát a közönség. Természetes a készületlenség hatással van a vendégszereplőre is, mert zavarja a játékát.

Annai figyelemmel tartozhatnának — ha már nem tekintik a közönséget — a vendégművésznek, hogy teljes készületlenséggel lépjenek a színpadra.

A „Gésák“ szombati előadása a leggyatrabb volt. Teljesen készületlen jelentek meg a szereplők s maga az előadás rendezés menete is a legnehézkesebb volt. Különösen megütözt a közönség azon, hogy Rolly-Pollyt Reviczky játszotta, helyesebben akarta játszani. Komikusabb figurát, mint Reviczkyt ebben a szerepben még nem láttunk. Komlóssy mint halljuk — beteg nincs más ki játszik. Ez az eset igazolja a legjobban a ma több ízben is hangoztatott álláspontunkat, hogy Debreczenben jelenleg csak két énekesnő van. Kállay és Komlóssy s ha ezek közül egyik nem játszhatik, nincs a ki játszik E téren is hiányos Komjáthy társulata, mert a színügyi bizottság jóvoltából első rendű énekesnővé felavatott Bárdos sem tölti be az elsőrendű énekesnő szerepkörét, Reviczky pedig minden lehet, csak koloratur primadonnája nem a debreczeni színháznak. A közönség a legnagyobb méltatlankodással, bosszúsággal nezte, mint rontja le az előadás sikerét Reviczky s a többi szereplők készületlensége. Az igazgató figyelmét hívjuk fel, legyen rá gondolja, hogy hasonló előadásban ne részesüljön ez a sokat is elnéző közönség. (I. J.)

Szoyer Ilona harmadik fellépte.

(Angot a kofák leánya.)

Szoyer Ilonka harmadik vendégfellépte ismét zsufolt házat hozott össze. Az Angot asszony lányának históriája, ez a direktoire korának nagy eseményeibe belenőtt szerelmi történet régi ismerőse a közönségnek, nem is annyira az ösmert dallamos zene, sem az előadás, mint inkább a vendégművész páratlan szép tiszta hangja csábitotta tegnap a színházba, annál is inkább, mert előre föleslázta kíváncsiságát a vendégfellépek előre bejelentett clouja, a második felvonásba beleszótt stakattó-polka. Várakozásában senki sem csalódott. Ennél tökéletesebben ezt az énekszámot előadni nem lehet. A legtisztább fuvola hangok szédítő gyakorlottsággal és biztossággal gyönyözték a szép művésznő ajkairól bámulatba ejtve mindenkit. Kapott is érte olyan olyan általános tapsvihart jutalmul, melyről a hozzáértő azonnal megérezhette, hogy ez nem obligat tüntetés az ünnepelel primadonna mellett, hanem előkelő, műértő közönség módozata az igazi művészetnek. Többi énekszámait is megujrázták, sőt a vasfüggöny ajtaja is több ízben kinyílt felvonás után a

szünni nem akaró tapsokra. A harmadik felvonásban játékával is kiérdemelte a zajos ovációt.

Sajnos, az előadás többi részéről, az összejátékról annál kevesebbet mondhatunk. Szerep nem tudás, vigyázatlanság miatt számtalan szépséghiba csuszott az előadás menetébe. Már csak a vendég föllépésre szánt daraboknak a legsimább előadásban kellene színre kerülőik. Partnerei közül jól megállotta helyét Kállai és Szigeti Lujza, férfiszereplők közül Karacsot oly kedvetlenül, játékát oly színtelenül már régen nem láttuk. Sziklay és Makray különösen a harmadik felvonás bohó páros jelenetében pompásan mulattatták a karzat publikumát. Czirkuszias mókáiktól eltekintve mindketten ügyesen játszották meg szerepüket.

A tömegjelenetek közül tetszett a második felvonás táncjelenete s a harmadik felvonás fináléja.

(s-c.)

IRODALOM.

A legújabb megjelent és beküldött művek.

A magyar könyvpiac egyik régi, első könyvkiadójától, a Franklin Társulattól vetünk két figyelmet érdemlő új magyar munkát. Az ifjuság számára II. k. Rákóczi Ferenczről írt könyvet Gaál Mózes és egy eredeti regényt Vértési Arnold a veterán író. Addig is, míg bővebben érdem szerint ösmertetjük a két művet, röviden ezeket közöljük :

II. Rákóczi Ferencz.

Jósika Miklós Rákóczi egyike a legszébb történelmi műveknek. A nagy regényíró megőrizve a históriai tárgyilagosságot a szabadságharcnak e legendás alakját oly vonzóan írta meg, hogy az mint a legszebb történelmi regény hat az olvasóra. De Jósika Miklós Rákóczi Ferencz nem az ifjuságnak íratott. Stíljét és gondolatkörét az ifjuság nem érti. Gaál Mózes, az ifjuság lelkeinek ez a nagy ismerője vállalkozott arra, hogy Jósika Rákóczi-ját az ifjuság számára átdolgozza. Nem válik mesemondóvá, de jellemez és a történelmi alak kidomborodik a nélküli, hogy csak egy lapon is lohadna az olvasók érdeklődése. A Franklin Társ. adta ki gyönyörű illusztrációkkal. Ára füzve 3 kor. Kapható minden könyvkereskedésben.

Szerencse fia.

Regény. Irtá Vértési Arnold. Ez a regény a legújabb korból való Hóse Berényi Kálmán, a kinek apja uzsoráskodván, megszedi magát ő pedig beáll parvenünek. Föltolakodik az exclusiv társaságokba, azokba, melyek exclusivek, a meddig a nagy vagyon le nem rombolja a válaszfalakat. De az exclusiv társaság a feitolakodott parvenütől gyakorta nagy belépti díjakat fizetett s e társaságokban azok, kiknek barátsága révén az ajtók megnyíltak, nagy szivességi váltókat gíráltatnak. Ezek és az ostoba közszereplés lévén ábrándjuk : az ebül gyűit vagyon ebül vész el s Berényit egyedül a gazdag parthie menti meg. De a gazdag parthie csak csalóka delibáb, mely köddé foszlik és a penzel bélelt, üres, gögös Berényi olvész a kenyérharczban, majd elzülük. Vértési pompás rajzát adja a társadalmi életnek. Könyve mindvégig élvezetes és maradandóbb hangulatokat keltő. A Franklin-Társulat adta ki. Ára 2 K. 40 f. Kapható minden könyvkereskedésben.

A „Vasárnapi Ujság“

december 1-sei számában az új képviselőház tagjainak bemutatását kezdi meg arcképekben, rövid életrajzok kíséretében. E szám 60 képviselő arcképét és életrajzát közli. Egyéb közleményei: „Mátyás király emléke“ (képekkel: Mátyás király arcképe Rubenstől; Mátyás király szülőháza; Mátyás király szobra Fadrusz tól). — „Himfy-dalok.“ Költemények Lampérth Géza-tól. — Regénytár: „Az új hajtások“. Regény. Irta: Gyarmathy Zsigáné (Goró Lajos rajzaival). — „A jövő világából“. Fantasztikus regény. Irta Selonskij N., orosz eredetiből for itotta Ambrozovics Dezső (képpel). — „Mme Gvuáp és porontyai.“ Irta Mikszáth Kálmán (képpel). — „A veszprémi Erzsébet-szobor“ (képpel a szobor leleplezéséről). — „Hajótörések az angol partokon“ (képpel). — „Az új országgyűlésről“ Karczolat (képekkel). — „Tristan és Isolde.“ A magy. kir. opera Wagner-ujdonsága. — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkrónika“ val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalába (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

CSARNOK.

Gábor arkangyal.

Irta: L. Kalisch.

Fordította: **Biró Irén.**

„Mikor Isten a világot teremtette, mondá bátyám, sok millió lelket is teremtett, s azok az égben voltak. Ezek a lelkek tiszták és értetlenek voltak, mint a mezőn a lilium; és ahányszor egy gyermek született, egy láthatatlan angyal leszállt a földre s az újszülöttnék egy lelket hozott a nagy égi lélekészletből. Egy másik angyal — ep oly láthatatlan — azonnal leszállt földre, ha valakinek utolsó órája ütött, magához vette az elhunyt lelkét, s fölvitte az égbe, s ott a nagy szekrényhe tette, hol minden lélek a legnagyobb rendben van elhelyezve. De az emberek idővel annyira felszaporodtak, hogy a lélekészlet nem volt elegendő, s végre nem volt több lélek.

A jó Isten nem akart több lelket teremteni, mert az emberek rosszak voltak, a lelkeket bemooskolták. Mióta a legutolsó — a világgal együtt teremtett lélek — visszavitetett az égbe, azóta igen elnyűttek a lelkek, és az égbe való visszatérésük előtt meg kell őket mosni és kijavítani. Az angyalok egy része a lélekmosással foglalkozik.

Könnnyű elképzelni, hogy minő bosszúságot és ellenszenvet érezhetnek a tisztá, fényes angyalok, a csunya uzsorás —, hazug —; gazember —, irigy —, képmutató —, csuszó-mászó —, zsarnok —, tolvaj — és gyilkos lelkek mosásakor.

Szegény angyalok könnyeikkel mossák a rossz lelkeket, de mégsem s'kerül nekik olyan ujjá tenni őket, mint eredetileg voltak; nem ritkán az is megtörténik, hogy a földi zürzavarban elnyűtt lélek a mosásban elszakad. Ezeket erre a célra rendelt angyalok kijavítják, olyan jól, a hogy csak lehet. Ha már nem állják ki a javítást, eldarabolják apróra, és ezek képezik azon gyermekek lelkét kik nem élnek tovább pár evnél vagy hónapnál, vagyha a lélektörődék nagyon kevés pár óránál. Ott semmi sem

vész kárba. A különféle lelkekből való maradékokat összefoldozzák és száz ilyen maradékból ismét egy lelket állítanak elő. Az olyan ember, kinek ilyen Harlekin kabátzerű lélek jutott, mindenhez hozzáfog de semmibe sem találja magát bele. Mindenből van benne valami és valójában mégis semmi. Mindenfelé indul, de mindig tévton jár. Nagy tettekre igen kicsiny, s hogy kicsiségbe fogjon, ahhoz nagyra tartja magát. Nem emberek közé való, s az emberek nem valók ő hozzá. Nevetnek ha ő sir, ők sirnak mikor nevet. Hibáztatják, épp úgy mint ő másokat, és nincs nevétségesebb és egyuttal szomorubb, mint egy ilyen ember. Neked Gábor ilyen lélekrongyokból összetakolt lelked van. Szolgai —, csizmatisztítói —, művészi —, költői —, philosophi foltokból áll. Azért képzeled, hogy mindenhez értesz, de mindenbe belesülsz. A költő megakadályozza, hogy jól ki fényesítsd a cipőt és költeményeid elárulják a csizmatisztítót. Te ezermester vagy; de ezerféle ügyességedben sincs egy ezredrésnyi igaz tehetség sem.“

Ezt mondta bátyám. Mit szól hozzá doktor ur?

Jlyan merően nézett reám nagy kék szemecivel, hogy szinte kellemetlenül kezdtem magamat érezni.

— Tudom, hogy miért hallgat, folytatta, nem várva be feleletemet. (n meg van győződve rólla, hogy bátyámnak igaz van. Igen, én összetakolt, összefoltozott lelkű vagyok. Azért nem tudok semmi okos dolgot sem; semmit, éppen semmit.

E szavakkal kirohant a szobából s midőn utána kiáltottam, már elhagyta a házat.

Aggódtam a szegény ember miatt, s egész nap nem voltam képes dolgozni. Elhatároztam, hogy másnap reggel kiverem fejéből e rögeszméjét.

Jött a következő reggel, de Gábor nem. A legna jobb rettegésben voltam. Csak dél felé jött haza, s a nélkül hogy késedelméért bocsánatot kért volna, vagy rendes munkájához fogott volna, kérdé:

— Meggyőződésre jött már, doktor ur?

— Milyen meggyőződésre, Gábor?

— Hogy szegény lelkem száz foltból áll, sóhajtotta. És nagyon rosszul van össze foltozva, doktor ur, tette hozzá, mialatt egészen közelemben lépett. Az angyalok nem tudnak a tüvel bánni, doktor ur. Oly rosszul várták lelkemet, hogy minden varrás szétreped. Érzem, doktor ur, én érzem.

— De hogy lehet egy okos emberrel ily bolond dolgot elhitetni? kérdém.

— Nem hitették el velem és nem fogja e hitemet megingatni Tudom a mit tudok és az vagyok a mi vagyok. A lelkem szétszakad. El vagyok veszte!

A mint az ajtót nyitva hagyta maga után mikor bejött, úgy hagyta most is, mikor kisurrott a szobából. Nem kételkedtem többé. Nem volt eszénél és nem volt más hátra, minthogy megtegyem a lépéseket orvosi ápolásra nézve. De Gábor nem volt föl-található.

Két napig hiába kerestük és nem tudtam szabadulni attól a gondolattól, hogy talán öngyilkossá lett. Végre megtalálták a várostól egy órajárásnyira levő fenyőerdőben. Kalap nélkül volt s öltözéke össze volt tépve. Ellenszegülés és egy szó nélkül hagyta magát a városba vitetni, hol azonnal az elme-gyógyintézetben helyezték el. Többször fölkerestem ott.

Rám bámult és úgy látszott nem ismert föl. Mikor nevemet mondtam, csöndesen és szeliden így szólt:

— A lelkemet jött kijavítani?

A doktor bizonyosra vette, hogy szegény nem éri meg a legközelebbi újévet. Megérte, de nem élte át. Újév reggelén

gyümölcsöt vittem neki. Ezuttal megismert. Felém uyujtotta sovány kezét, de egy szót sem tudott kiejteni. Éppen délben zárultak le örökre szemei.

Szegény Gábor! Mióta elköltöztél a földről, több mint harmincz tavasz borított virágot sírod fölé. A világ nem törődött veled mig éltél, s nem törődött halálad után nem. Senki sem emlékezik meg róla, hogy egykor te az emberek közt voltál. De én nem feledtelek el és a hányszor rád gondolk, szívemet szomorúság fogja el. Szegény Gábor! Nem voltál te összetakolt, összefoltozott lélek. A te lelked tiszta volt és igaz. — Csupán nem illetél bele a világba, melybe közönséges szolgálatra voltál utalva és ezért kinezott a vágy egy másik, jobb világ után. Talán most abban a jobb világban élsz, mely nem ismeri a halált.

Talán rég megtaláltad a feleletet a kérdésekre, melyek földi életed alatt nem hagytak nyugodni és talán gyöngéden és szeliden mosolygysz azok felett, kik téged a földön gunynyal illettek. Talán!

(Vége)

Nyilttér.

Báli selyemkelmék

remek ujdonságok, valamint a legujabbak kaphatók nálunk fehér, fekete és színes selyem kelmékben, utczaí, látogató és menyasszonyi ruhákból.

Magánfeleknek bérmentve és vámentes szétküldés a legolcsóbb nagybani árakban. Ezernyi elismerő levél.

Milyen szíiben óhajt ön mintákat? (9) Svájcbba kétszeres levélbélyeg kell.

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweicz.)

kir. udv. szállítók.

4726—1901.

Pályázati hirdetmény.

Püspökladány 11000 lelket számláló községben az ujonnan rendszerezett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A betöltendő állás javadalmazása a következő: I. 1200 kor, készpénz, mely a községi pénztárnál havi utólagos részletekben fizettetik. II. Látogatósi díjak. Szabályrendeletileg megállapítva.

Felkérem a pályázni óhajtókat, hogy 1876. XIV. tcz. 173, §-ában előirt képességekét igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket alólírott hivatalhoz **f. é. decz. 22-ig** adják be.

A választás f. é. decz. 23-án d. e. Püspökladány község házánál fog megejtetni.

Nádudvar, 1901. nov. 29.

Nábráczky

főszolgabíró.

Lusztig és Bán

fűszer-, liszt- és gyarmatáru nagykereskedése

Debreczen, városi-bérház, az új húscsarnokkal szemben.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy nagykereskedésünkben a **kicsinybeni árusításra is teljesen berendezkedtünk** és a legkitünőbb minőségű árukat árusítjuk a **legjutányosabb árakban**. Kivonatban közöljük lentebb egyes cikkeknek árait, tisztelettel megjegyezve, hogy a többi fel nem sorolt, de szakmánkba vágó cikkekkel is a **legolcsóbb napi árakban** szolgálunk.

Árjegyzék kivonat:

Egy liter finom petrolium 16 krajczár.

	frt kr.		kr.
Kiváló finom cuba kávé	1 klg 2.20	Riz Excelsior legfinomabb	1 klg —.34
Legfinomabb ceylon	1 " 2.—	Riz Carolina I.	1 " —.30
Finom	1 " 1.80	" Clacé extra	1 " —.26
Jamaika, kitünő zamatu	1 " 1.60	" Japán	1 " —.22
Salvator, nagyszemű	1 " 1.40	" Rangoon nagyszemű kiváló	1 " —.18
Cuba különleges	1 " 1.25	" " " finom	1 " —.16
Santos, kitünő pergelni való	1 " 1.10	" " " egész finom	1 " —.15
Legfinomabb gyöngy kávé	1 " 2.—	" Arracan hurkatöltésre kiválóan alkalmas	1 " —.14
Mocea válogatott	1 " 2.—	Valódi olasz maróni	1 " —.20
" finom	1 " 1.60	Amer. petrolium szagtalan	1 lit. —.16
Arany Jáva legfinomabb	1 " 2.—	Valódi chinai theák	1 dkg 4.—12
" finom	1 " 1.60	Legfi. kék mák	1 " —.34
Saját pergelésű pergelt kávé legfinomabb	1 " 1.60	Szepességi borsó egész	1 " —.18
" " " " " finom	1 " 1.40	Stockeraui	1 " —.22
Darált kávé saját őrlés legfinomabb	1 " 1.50	Lenese stockeraui kiváló	1 " —.30
Darált kávé saját őrlés finom	1 " 1.—	" " nagyszemű	1 " —.24
Pergelt kávéinkat 4 rajból állítjuk össze u. m. Cuba, Gyöngy, Jáva és Mocea kávéból.		" " finom	1 " —.20
		Szilva boszniai és nagybányai	1 " 16—24

Mazsola, mandula, mogyoró egész és törött nag választékban. Saját őrlésű törött fűszerek, melyek tisztaságáért szavatolunk. Lisztek az „István malom” árjegyzéke szerint valamint kitünő minőségű házi buza és rozs lisztek.

Számos látogatást kerve, vagyunk mélyen tisztelt vevőinket, mindig a legpontosabb kiszolgálásról biztosítva, teljes tisztelettel

Lusztig és Bán

1 klg. olasz maróni nagyszemű 20 krajczár.

1 liter amerikai petrolium 16 krajczár.

Fűszer üzlet áthelyezés.

Kontsek Géza

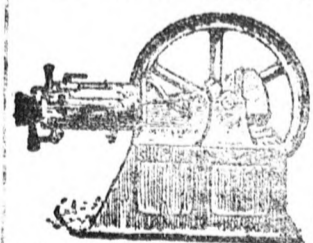
fűszer, csemege és nagykereskedő, lapunk utján tudatja a n. é. közönséggel, hogy tetemesen magnagyobbított és dusan felszerelt

áruraktárát

a Kossuth-u. 7. sz. a.

újjonnan épült Kardos-féle házba helyezte át.

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok villányos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezeség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorrfutók tehát malomtisztításra is használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER motorgyára. Magyarországi vezérképviselői és raktár:

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen!

Tisztességes ügynökök kerestetnek.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduság pedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Egy jól jövedelmező

üzlet a piacon levő helyiséggel eladó. Az üzlethez 1000—1500 frt tőke szükséges. Czím a kiadóhivatalban.

Közludomásu, hogy a RICHTER-féle Horgony-Kőépitőszekrény

a gyermekek kedvező játéka és a legjobb, amit gyermekeknek játék és foglalkoztató szerül ajándékozhatunk. A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények mindentűt kiténtetve lettek, legutóbb Párisban 1900 ban az arany éremmel. Most a

Horgony-Hidépitőszekrény

hozzáadására által is tervszerűen úgy kiegészíthetők, hogy a régi és új szekrényvel pompás kőhídanczok felállíthatók.

A Horgony-Kőépitőszekrények —75, 150, 3.—, 350, 450, 6 egészen 10 kor. sőt azon felüli áron, a Horgony-Hidépitőszekrények pedig 3 koronától feljebb minden finomabb játékszerületben kaphatók, azonban a Horgony-védjegyre figyeljünk és minden Kőépitőszekrény „Horgony” néven mint utánszót visszatartandó

Uj. Richter-féle türelmi játékok: „Hidegvér”, „Mind a kilencet”, „Sphinx”, „Manó”, „Villámhárító”, „Haragtörő” stb. Darabja 70 fl. Valódi csak a Horgony védjeggyel

Aki gyermekeket akar megajándékozni, az hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett cégnek új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, a beküldés ingyen és bérmentve történik.

Kir. udv. és kamarai szállítók

Richter F. Ad és t. Első osztrák-magyar cs. és kir. szabadalmazott kőépitőszekrény gyár : B. ca I. Operngasse 16.

Üzleti könyvek

csinos kiállításban, erős kötésben igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdájában.

Nvomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.